

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

Before ਸਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ , ਜੇ.

ਸ਼ੀਲਾ ਰਾਣੀ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਦੁਰਗਾ ਪਰਸਾਦ,-ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

ਐਫ.ਏ. 31-ਡੀ ਸੰਨ 1963 ਦਾ .

ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਜ਼ਾਬਤਾ (1908 ਦਾ ਐਕਟ V) - ਐੱਸ. 60 ਅਤੇ ਆਰਡਰ 21 ਨਿਯਮ 32 - ਪਤਨੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ - S. 488 ਕਰੇੜ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। P. ਕੇਡ—ਕੀ ਉਸ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਨੱਥੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕੇਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 60 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (n) ਅਟੈਚਮੈਂਟ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ "ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ" ਤੋਂ ਛੇਟ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਫ਼ੈਜ਼ਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਸਿਰਫ਼ ਫ਼ੈਜ਼ਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਕੁਰਕੀ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵੀ ਕੁਰਕੀ ਲਈ ਦੇਣਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਹ ਅਜੇ ਵੀ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਬਕਾਇਆ ਵਸੂਲੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕੁਰਕੀਯੋਗ ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਤੀ, ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਫ਼ੈਜ਼ਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤਾ ਸੰਘਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 489 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਹਤ ਲਈ ਫ਼ੈਜ਼ਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਫ਼ੈਜ਼ਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਨੂੰ ਨੱਥੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ।

ਸ਼੍ਰੀ ਡੀ.ਆਰ. ਖੰਨਾ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਦਿੱਲੀ, ਮਿਤੀ 5 ਜਨਵਰੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ execution ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ,
ਸਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ, ਜੇ.1963, ਨਿਰਣੇ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਕਮਾਂ ਕੁਰਕ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹਨ।

ਐਡਵੋਕੇਟ ਐੱਸ.ਐੱਲ. ਪਾਂਧੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ।

ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

ਨਿਰਣਾ

ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ, ਜੇ. ਇਹ ਨਿਰਣਾਇਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਅਪੀਲ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀ ਅਪੀਲ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਾਬਤਾ ਫ਼ੌਜਦਾਰੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 488 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਉਸ ਦੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਨੱਥੀ ਹੈ।

ਸ਼ੀਲਾ ਰਾਣੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਵਿਆਹ 6 ਮਈ, 1956 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਇਕ ਦੁਰਗਾ ਪਰਸ਼ਾਦ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਸੁਖਾਵਾਂ ਵਿਆਹੁਤਾ ਜੀਵਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਨੇ ਫ਼ੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 488 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ 17 ਦਸੰਬਰ, 1958 ਨੂੰ ਫ਼ੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ 40 ਪ੍ਰਤੀ ਮਾਹਵਾਰੀ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਵਜੋਂ। ਜਵਾਬਦੇਹ-ਪਤੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵਾਰੀ ਵਿੱਚ 26 ਮਾਰਚ, 1959 ਨੂੰ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਸੀ. ਨੇ 14 ਫਰਵਰੀ, 1962 ਨੂੰ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ।

ਇਹ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਅਮਲ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਆਰਡਰ 21, ਕੋਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੇ ਨਿਯਮ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ "ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕੁਰਕੀ ਦੁਆਰਾ" ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ-ਪਤੀ ਨੇ 17 ਦਸੰਬਰ, 1958 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਫ਼ੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਪਈ ਰਕਮ ਦੀ ਕੁਰਕੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਕੁਰਕੀ 'ਤੇ ਪਤਨੀ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਆਈ ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਗੁਹਾ ਅਤੇ ਬਾਰਟਲੇ ਜੇਜੇ ਦੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਗਿਰੀਬਾਲਾ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਨਿਰਮਲਬਾਲਾ ਕਰਜ਼ਾ (1) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਤਜਵੀਜ਼ ਲਈ ਕਿ ਡਿਕਰੀ-

ਧਾਰਕ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ

-3-

ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਰਜਿਤ ਹੈ। ਧਾਰਾ 60 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਿਸੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਰਕੀ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਹਨ ਜੋ ਕੁਝ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ "ਅਜਿਹੀ ਅਟੈਚਮੈਂਟ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ"। ਇਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ (n) ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਵਜੋਂ "ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ" ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਲਕੱਤਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਫ਼ੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਕਾਏ ਨੱਥੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੇਕਰ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਰ ਆਸ਼ੂਤੋਸ਼ ਮੁਖਰਜੀ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਰੱਖੇ ਗਏ ਟੈਸਟਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ, ਤਾਰਾ ਸੁੰਦਰੀ ਦੇਬੀ ਬਨਾਮ ਸਰੋਦਾ ਚਰਨ (2) ਵਿੱਚ ਜੇ. ਹੁਣ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫ਼ੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਫ਼ੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਨਿਰਾ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਕੁਰਕੀ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਜਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਕਾਏ ਜੋ ਕਿ ਨੱਥੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੇ। ਮੈਂ ਇਸ ਤਰਕ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਹ ਅਜੇ ਵੀ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਬਕਾਇਆ ਵਸੂਲੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕੁਰਕੀਯੋਗ ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਵੀ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਚਿੰਤਤ ਸਨ ਜੋ ਫ਼ੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਇਹ ਕਦੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਪ-ਵਿਧੀ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਐਨ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 60 ਦੀ ਧਾਰਾ (i)। ਬਾਈ ਕਾਂਤਾ ਮੇਤੀਚੰਦ ਬਨਾਮ ਅਮ੍ਰਿਤਲਾਲ (3) ਵਿੱਚ ਸੈਰਾਸਟਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ (ਸ਼ਾਹ ਸੀਜੇ ਅਤੇ ਬਕਸ਼ੀ ਜੇ.) ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਬਿੰਦੂ ਇਹ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਦੀਵਾਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੇ ਫ਼ੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ

488 ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸੈਰਾਸਟਰ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਪਤਨੀ ਧਾਰਾ 488 ਅਧੀਨ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ

-4-

ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਤੀ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਭਗ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦੀਵਾਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੈਰਾਸਟਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੋਵੇਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸਮਕਾਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪਤੀ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ-ਬਖ਼ਸ਼ ਦੇ ਹੁਕਮ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 488 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਕੁੰਤੀ ਬਾਲਾ ਦਾਸੀ ਬਨਾਮ ਨਬੀਨ ਚੰਦਰ ਦਾਸ (4) ਵਿੱਚ ਗੁਹਾ ਜੇ ਨੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਿੱਥੇ ਪਤੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 488 ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦਾ ਪੂਰਵ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਤਨੀ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਤੀ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਹੋਰ ਪਤਨੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ। ਧਾਰਾ 489 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣਾ ਵਿਵੇਕ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 489 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ:-

"ਜਿੱਥੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਕਿਸੇ ਸਮਰੱਥ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਧਾਰਾ 488 ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਹੁਕਮ ਰੱਦ ਜਾਂ ਵੱਖਰਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਦਲੇਗਾ"

ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਲਈ ਧਾਰਾ 488 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਸੁਣਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਲਟ ਚੱਲਦਾ ਹੈ, ਗੁਹਾ ਜੇ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਅਜੇ ਵੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕੋਲ

ਅਖਤਿਆਰੀ ਸੀ। ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬਦਲਣ ਲਈ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਹੋਵੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ-ਪਤੀ ਨੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 489 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵਾਰੰਟ ਨਹੀਂ

-5-

ਸੀ ਕਿ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਹੋਣ 'ਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਅਟੈਚਮੈਂਟ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਲਈ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿੰਗ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਗਲਤ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤੇ ਨੂੰ ਕੁਰਕੀ ਕਰਨ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਕੋਈ ਦਿੱਖ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਮੈਂ ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਰਡਰ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਖਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Attul Pali

Translator

